

πληροῦσι τοὺς τοίχους τῶν διαδρόμων ἐν ταῖς παλαιαῖς ἡμῶν μητροπόλεσι καὶ τοῖς κοινοβίοις καθορώσαι μὲ ἴλεω, αὐστηρὸν ἢ ἀπειλητικὸν βλέμμα καὶ αἰτίνες φαίνονται πολλάκις ἐτάζουσαι ἄλλοκότους τὸν πολυπράγμονα παῖδα. Οὕτω δὴ στιγμάς τινας ἐνόμιζον ὅτι δὲν ἐκαθήμην ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ τοῦ καθηγητοῦ Ἄσωπιου ἐν Κερκύρα, ἀλλ' ἐν τῇ συνόδῳ τῶν ἐν Βασιλείᾳ ἢ Κωνσταντῆς συνηγμένων πατέρων. Τὴν θέαν τῶν φασματωδῶν ἐκείνων προσώπων, ἅς μέχρις αὐτοῦ τοῦ πέρατος τοῦ ἀκροάματος δὲν ἠδυνήθην ἐντελῶς νὰ συνειθίσω, διέκοπτεν ὁ πολυσέβαστος διδάσκαλος ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν προσφώνων με γερμανιστὶ διὰ συντόμων προσαγορεύσεων, αἰτίνες κύριον μὲν εἶχον σκοπὸν νὰ χρησιμεύσωσιν ὡς βραχεία ὑπομνήματα τῆς γινομένης διδασκαλίας, ἀλλ' οὐχ ἤπτον ἠδυνάντο νὰ ἔχωσι καὶ ἄλλο τι μὴ ἐζητημένον ἀποτέλεσμα, τὸ νὰ πείσωσι δὴλα δὴ ἀληθῶς τοὺς ἀκροαμένους, ὅτι οὐδαμῶς εἶνε ἀδύνατον εἰς τὸν Ἕλληνα νὰ ὑπερικήσῃ τὰς διαβοήτους δυσχερείας τῆς γερμανικῆς γλώσσης καὶ δὴ νὰ λαλῇ ταύτην εὐχερῶς καὶ ἀπταιστως. Μετὰ δὲ τὸ πέρας τοῦ μαθήματος, ὅπερ κύριον θέμα εἶχε τὰς λεπτότητας τῆς ἑλληνικῆς συντάξεως, ἤγαγέ με ὁ Ἄσωπιος εἰς τὴν ἀκαδημαϊκὴν βιβλιοθήκην. Αὕτη ἐγκαθιδρυμένη ἐν ὠραίῳ κτιρίῳ ἐφημιζέτο ἄλλοτὲ ποτε ἐπὶ τῷ ἐκλεκτῷ αὐτῆς πλούτῳ καθ' ὃν χρόνον ὁ λόρδος Γκίλφορντ, ὁ ἰδρυτὴς τῆς Ἀκαδημαϊκῆς, εἶχε συνηγομένην μετ' αὐτῆς τὴν ἰδίαν του βιβλιοθήκην· ἀλλὰ ταῦν ὅτε μετὰ τὸν θάνατον τοῦ εὐγενοῦς ἰδρυτοῦ τὸ τμήμα τοῦτο τῆς βιβλιοθήκης ἐπεστράφη εἰς τοὺς κληρονόμους αὐτοῦ, ἀπέμεινε πλέον ἑλλιπεστάτη ἐκθεσις χρησίμων τε καὶ ἀχρήστων συγγραμμάτων ἐξ ἀπασῶν τῶν ἐπιστημῶν. Μετὰ δὲ τὴν συνήθη ἐπίδειξιν καὶ τὸν θαυμασμὸν τῶν πολυτίμων ἐκδόσεων, τῶν κειμηλίων τῆς βιβλιοθήκης, ἀπεχωρήσαμεν τοῦ σεσυλημένου τούτου ἱεροῦ, ὅπως ἐπισκεφθῶμεν τὴν ἱερατικὴν σχολὴν.

Εἰσῆλθον δ' εἰς εὐρείαν αἴθουσαν, ἐν ἣ ἐπανείδομεν ἅπαντα· τοὺς καρδιναλίους, τοὺς ἐπισκόπους, τοὺς μιτροφόρους πρωιερεῖς καὶ εὐπατρίδας ἡγουμένους, οἵτινες ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ εἶχον ἀνακαλέσει εἰς τὸν νοῦν μου μεσημερινὰς ἀναμνήσεις· ἀλλ' ἡ ἐξαπάτη διελύθη ἅμα τῇ εἰσόδῳ, ἐπειδὴ εὐρέθημεν ἐν ὅλῃ τῇ γλίσχρῳ ἀπλότῃ ἐκπαιδευτηρίῳ, ἐν ὅλῃ τῇ ἐνδείξῃ μοναστικῆς κοινοβίου. Οἱ μὲν ἀνεγίνωσκον, οἱ δ' ἔγραφον, ἄλλοι ἀπεστήθιζον ἢ ἠσκοῦντο εἰς προβλήματα μαθηματικά· ὡς δὲ περιηρχόμεθα, χωρὶς ν' ἀναμνήσω τὸν ἡμέτερον χαιρετισμὸν, ἠγείροντο ἐκάστοτε εὐλαβῶς οἱ ἀξιότιμοι νεανία ὃ μὲν μετὰ τὸν δέ, ἐπιδεικνύοντες δι' ὑποκλίσεως πλήρους σεβασμοῦ τὴν πρὸς τὸν διαπρεπῆ αὐτῶν διδάσκαλον τιμὴν. Ἐν τῇ σχολῇ ταύτῃ παρασκευάζονται εἰς τὸν προορισμὸν αὐτῶν τεσσαράκοντα δύο τρόφιμοι ἐν

δύο αἰθούσαις. Ἄπασα αὐτῶν ἡ σκευὴ ἀποτελεῖται ἐκ γραφείου, ἐφ' οὗ κείνται πολλὰ ἢ ὀλίγα βιβλία, καὶ ἐξ ἀπλῆς κλίνης παρακειμένης. Μεγάλως ἐχάρην ἐπὶ τῇ παρατηρουμένῃ καθαριότητι καὶ τάξει· ἐν ᾧ περιηρχόμεθα τὸν χώρον τοῦτον δὲν ἠδυνάμην ν' ἀπαλλαγῶ τῆς σέψεως ὅποσον ὠραῖον θὰ ἦτο νὰ εἶχε καὶ ἡ Ἑλλὰς τοιοῦτον καθ' ἄδρυμα!

(Ἐπειτα τὸ τέλος.)

**Λ.

Η ΣΠΑΘΗ ΤΟΥ ΛΟΡΔΟΥ ΒΥΡΩΝΟΣ

Πολύτιμον κειμηλίον, συνδεόμενον μὲ τὰς ὠραιότερας καὶ συγκινητικώτερας ἀναμνήσεις τοῦ ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας ἀγῶνος τῶν πατέρων μας, ἡ σπάθη ἣν ἔφερεν ὅτε ὁ Βύρων ἦλθε νὰ χύσῃ τὸ αἷμά του ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος, πρόκειται νὰ κοσμηθῇ τὸ Μουσεῖον τῆς Ἐθνολογικῆς καὶ Ἱστορικῆς Ἑταιρίας, χάρις εἰς τὸν ὑπουργὸν τῆς δικαιοσύνης καὶ παιδείας κ. Κοντογούρην.

Θνήσκων ὁ Βύρων ἐκληροδότησε τὴν σπάθην του εἰς τὸν δόκτορα Πέτρον Στεφανίτζην, στενὸν φίλον του, ὅστις ταύτην φέρων διέσχισε τὰς τουρκικὰς στρατιάς κατὰ τὴν περιώνυμον ἔξοδον μετὰ τῆς εὐαρίθμου φρουρᾶς τοῦ Μεσολογγίου. Βραδύτερον τὴν σπάθην ταύτην μετ' ἄλλων κειμηλίων τοῦ ἀγῶνος ὁ αἰοδιμος Στεφανίτζης διέθετο ὑπὲρ τῆς Ριζαρείου σχολῆς, τὸ διοικητικὸν Συμβούλιον τῆς ὁποίας ἀπέστειλε ταύτην τῷ κ. Ὑπουργῷ τῆς Παιδείας μὲ τὴν παράκλησιν νὰ τὴν διαθέσῃ ὅπως κάλλιον ἤθελεν οὗτος κρίνει.

Ἡ σπάθη εἶναι καλλιτεχνικωτάτη, ὁ κολεός, ἐκ μαροκινίου δέρματος, φέρει δύο δακτυλίους πλατεῖς ἐξ ὀρειχάλκου, δι' ἀραβουργημάτων κεκοσμημένους. Ἐπὶ τοῦ ἀνωτέρου εἰσὶ κεχαραγμένοι αἱ ἐξῆς λέξεις: «Δωρεὰ παρὰ τοῦ μακαρίτου λόρδ Μπυρόν εἰς τὸν δόκτορα Π. Α. Στεφανίτζην. 1824. Μαρτίου 10. Μεσολόγγι».

Ἐπὶ δὲ τοῦ κατωτέρου αἱ ἐξῆς ἐπίσης λέξεις: «Ὁ ἄνωθεν ἐξῆλθε ξιφῆρης 10 Ἀπριλίου 26».

Ἡ λαβὴ εἶνε ἄριστα ἐπεξεργασμένη, ἡ δὲ λεπίς ἐκ χάλυβος, λίαν ὀξεῖα καὶ αἰχμηρά.

Τὴν σπάθην ταύτην ὁ κ. ὑπουργός, εἰς οὗ τὸν ζῆλον ὀφείλεται ὁμολογουμένως ἡ ἀνεύρεσις τοῦ κειμηλίου τούτου, ἀνήκοντος οὐχὶ εἰς τὴν Ριζαρείου Σχολὴν, ἀλλ' εἰς τὸ ἔθνος ὁλόκληρον, θέλει καταθέσει εἰς τὸ Μουσεῖον τῆς Ἐθνολογικῆς Ἑταιρίας, ὅπου πᾶς Ἕλληνα νὰ δύναται νὰ τὴν θαυμάζῃ.